17.11.2025

MmV@eduskunta.fi

VNS 7/2025 vp Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa: Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045

Tulevaisuusselonteon 1. osa: Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045

Pyydettynä lausuntona VNS 7/2025 vp Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäisestä osasta: Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045 Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleistä tulevaisuusselonteosta

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa on keskeinen osa Petteri Orpon hallituksen tulevaisuustyötä, jolla pyritään osaltaan vahvistamaan politiikan johdonmukaisuutta ja yli vaalikausien ulottuvaa pitkäjänteisyyttä. Metsäteollisuus ry pitää näitä tavoitteita erittäin tärkeinä, sillä elinkeinoelämän menestys ja varsinkin investoinnit edellyttävät toimintaympäristön ennakoitavuutta ja vakautta.

Tulevaisuusselonteon vaiheistus, jossa eduskunnalla on mahdollisuus esittää näkemyksensä jo ensimmäisen osan jälkeen, on niin ikään tärkeä seikka tavoiteltaessa mahdollisimman laajaa parlamentaarista kattavuutta ja siten luotaessa edellytyksiä pitkäjänteiseen ja johdonmukaiseen politiikkaan Suomen tulevaisuuden kannalta keskeisissä asioissa. Metsäteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua selonteosta ja samalla toivoo, että sen toisessa vaiheessa elinkeinoelämä ja järjestöt kytketään työhön mahdollisimman tiiviisti mukaan.

Metsätalouden ja metsäteollisuuden yhteiskunnallinen merkitys

Tulevaisuuselonteon ensimmäisessä osassa korostetaan tarvetta kehittää Suomen tulevaisuusvalmiutta skenaarioriippumattomilla toimilla. Metsäsektori on tästä erinomainen esimerkki: se perustuu kotimaisiin tuotantopanoksiin ja laajoihin arvoketjuihin, jotka luovat työtä ja toimeentuloa koko maassa sekä vahvistavat huoltovarmuutta. Metsäteollisuuden tuotteilla on poikkeuksellisen suuri kotimaisen arvonlisän osuus – yli 70 % viennin bruttoarvosta (Tilastokeskus 2025, Arvonlisäpohjainen ulkomaankauppa) – mikä osoittaa, että alan on keskimääräistä vähemmän riippuvainen tuontipanoksista. Siksi metsäteollisuuden viennin suhteellinen

merkitys kansantaloudelle on Suomessa suurempi kuin missään muussa Euroopan maassa. Kotimaiset, uusiutuvaan ja kestävästi tuotettuun raaka-aineeseen perustuvat arvoketjut, merkittävät vientitulot ja kansainvälisesti kasvava kysyntä puupohjaisille tuotteille tekevät metsäteollisuudesta kansantaloudellisen voimavaran, jonka toiminta- ja kehitysedellytyksistä on huolehdittava.

Metsäteollisuus ry haluaa myös alleviivata, että metsäteollisuudella on keskeinen rooli myös huoltovarmuuden ja Suomen itärajan turvaamisen näkökulmasta. Alan toiminta tukee alueellista elinvoimaa erityisesti harvaan asutuilla seuduilla, ja sen jatkuvuus vahvistaa koko maan asuttuna pitämistä. Tämä on tärkeää myös maanpuolustuksen kannalta: asuttu maa mahdollistaa nopean reagoinnin, paikallisen läsnäolon ja kriittisen infrastruktuurin ylläpidon koko valtakunnan alueella. Suomi toimii samalla Euroopan unionin ulkorajana, ja sen rooli unionin turvallisuuden kannalta on merkittävä. Vähäliikenteisten teiden kunnossapito on olennainen osa tätä kokonaisuutta, sillä se mahdollistaa metsäteollisuuden logistiikan ja elinkeinotoiminnan sujuvuuden myös syrjäisillä alueilla.

Fossiilitalouden alasajo on paras keino parantaa metsäsektorin näkymiä. Mikäli uusiutuvista raaka-aineista valmistettujen tuotteiden asemaa parannetaan maailmanmarkkinoilla, niin se vahvistaa metsäsektorin kehittymistä. Selonteossa olisi hyvä myös tehdä selväksi, että suomalaista metsien uudistamiseen sitoutunutta ja vähäisin fossiilisin päästöin puuta jalostavaa teollisuutta ei pidä niputtaa yhteen jossain toisaalla toimivan metsäsektorin kanssa, joka aiheuttaa metsäkatoa ja runsaasti fossiilisia päästöjä.

Metsäteollisuuden rooli kiertotaloudessa

Tulevaisuusselonteon ensimmäisessä osassa toistuu luonnonvarojen kestävä käyttö ja kiertotalous useaan otteeseen, mutta **samaan aikaan selonteossa ei missään kohdin erotella uusiutumattomia ja uusiutuvia luonnonvaroja toisistaan**. Tämä luo mielikuvan, että Suomi ei näe uusiutuvien luonnonvarojen potentiaalia korvaamaan fossiilisia raaka-aineita. Esimerkiksi kohdassa 5.2 *"Yhteistyön maailma 2045"* mainitaan, että *"Kiertotalouden käyttöönotto on lopettanut neitseellisten luonnonvarojen kulutuksen."* Puu on raaka-aineena neitseellistä ja samaan aikaan uusiutuvaa, joten tuskin missään tulevaisuuden skenaariossa on toivottavaa, että Suomi on lopettanut puun käytön kokonaan vuoteen 2045 mennessä. Tämä on ristiriidassa mm. kansainvälisen ISO 59020-kiertotalousstandardin kanssa, minkä mukaan kiertotalouden materiaaleja ovat myös uusiutuvat materiaalit kierrätettävien ja uudelleenkäytettävien materiaalien lisäksi. Kiertotalous esiintyy sanana useaan kertaan selonteossa, mutta sitä ei ole kuitenkaan sen syvemmin avattu missään kohtaa selontekoa, saati annettu konkreettisia esimerkkejä. Nyt jää sellainen vaikutelma, että kiertotaloudella on sanana selonteossa jokin itseisarvo ja vaikutus, mikä johtaa automaattisesti johonkin hyvään. Olemassa olevat ja mahdolliset

tulevaisuuden hyvät esimerkit toivotuista kiertotalousratkaisuista olisivat tuoneet enemmän konkretiaa selontekoon.

Yhteistyön maailman skenaariossa mainitaan myös, että Suomi hyödyntää asemansa vihreiden resurssien kestävän käytön ja uudistavien toimintatapojen edelläkävijänä. Potentiaalisen vientituotteena on mainittu ennallistaminen ja muu luontokadon hillitsemiseen sekä vesien ja meren tilan parantamiseen liittyvä erityisosaaminen ja tietotaito. **Sen sijaan fossiilisia tuotteita korvaavat puupohjaiset tuotteet on täysin sivuutettu.** Niiden asema vientituotteena on tälläkin hetkellä merkittävä (Suomen tavaraviennin arvosta noin 16,8 %) ja voi kasvaa uusien innovatiivisten tuotteiden, kuten puupohjaisten tekstiilien, innovatiivisten pakkausratkaisujen ja sahatavaran jatkojalosteiden, kuten ristiliimatun massiivipuun (CLT) ja viilupuun myötä.

<u>EU-politiikan vaikutukset metsäteollisuuteen ja kilpailukykyyn</u>

Biotalous mainitaan selonteossa vain pariin otteeseen, vaikka biotalous on pitkään ollut ja tulee olemaan Suomelle tärkeä teema muun muassa talouden, työllisuuden ja ilmastotavoitteiden näkökulmista. Biotalouden mahdollisuuksien edistäminen on osa Suomen EU-politiikan avaintavoitteita vuosille 2024–2029. Tavoitteissa korostetaan, että *biotalous ja uusiutuvat luonnonvarat tarjoavat kestäviä ratkaisuja vähähiilisyyteen, haitallisista riippuvuuksista irtautumiseen sekä EU-alueen huoltovarmuuteen. Suomen tavoitteena on, että biotalouden kasvun mahdollisuudet huomioidaan vahvasti erityisesti EU:n teollisuuspolitiikassa, ja että biotalouden tutkimuksen ja kehityksen panostukset realisoituvat myös investointeina Suomeen ja Euroopan unioniin*.

Selonteossa todetaan, että kestävään biotalouteen on panostettava ja yhteistyötä lisättävä eri tasoilla sekä kehitettävä edelleen EU:n malleja yhteisten ympäristönormien toimeenpanossa. Tässä yhteydessä olisi luontevaa tuoda esille, että EU-sääntelyssä biotalous on toistuvasti jäänyt ilmasto-, energia- ja teollisuuspolitiikan jalkoihin. Tulevaisuusselonteossa olisi syytä korostaa sitä, että jatkossa näin ei pidä käydä.

<u>Metsäteollisuuden innovaatiot ja osaaminen</u>

Kuten selonteossa todetaan, energiaintensiivisen teollisuuden uudistuminen on kriittinen edellytys kasvulle. Yleisestikin yritykset tarvitsevat vakaamman ja ennakoitavamman toimintaympäristön, joka luo kannusteet investoida Suomeen. Suomen tulee tarkastella realistisesti ja kansainvälisesti vertaillen omia kilpailutekijöitään, jotta välttämättömät investoinnit eivät siirry muihin maihin.

Tulevaisuusselonteon skenaarioissa todetaan, että teollisuus- ja TKI-politiikassa tulee pitkäjänteisesti tukea erityisesti tuottavuutta, turvallisuutta ja puhdasta, vihreää siirtymää edistävien teknologioiden, tuotteiden ja ratkaisujen kehittämistä sekä niiden

käyttöönottoa arvoketjujen vahvistamisessa. Metsäteollisuus näkee linjauksen kannatettavana ja painottaa, että talouskasvun saavuttamiseksi valtion T&K-rahoitusta tulee suunnata nykyistä vahvemmin (i) yritysvetoiseen T&K-toimintaan ja (ii) tutkimuksen viemiseen käytäntöön. Yritysvetoinen T&K-rahoitus lisää samalla tutkimusorganisaatioiden ja yritysten välistä TKI-yhteistyötä, joka on todettu Suomen vahvuudeksi ja jonka edelleen vahvistamiseen on tärkeitä suosituksia tutkimus- ja innovaationeuvoston tilaamassa, kesäkuussa valmistuneessa EU PSF -arviointiraportissa.

Metsäteollisuus näkee hyvin tärkeänä T&K-rahoituksen tarkastelun koko innovaatioketjun osalta. Metsäteollisuudessa, kuten muussakin prosessiteollisuudessa tutkimustulosten skaalaaminen, mm. pilotointi- ja demonstraatiovaiheet ovat välttämättömiä, mutta samalla hyvin kalliita ja riskialttiita. Riskiä jakamaan tarvitaan myös julkista rahoitusta. Lisätarvetta rahoitukselle on erityisesti pilot/demo- ja flagship -tasoisissa hankkeissa. T&K-rahoituksen kohdentaminen niihin vauhdittaisi kehitystoiminnan käyttöönottoa ja sitä kautta talouskasvua. Tämä auttaisi myös saavuttamaan teknologisten innovaatioiden realisoitumisen skaalautuvaksi liiketoiminnaksi ja siten mahdollistamaan biomassatuotteiden jalostusarvon kasvun. Metsäteollisuus pitääkin tärkeänä selonteon nostoissa mainittua suositusta panostaa kansallisesti ja EU:ssa scaleup –rahoitukseen.

Metsäteollisuus näkee panostukset oppimiseen ja koulutusjärjestelmään tärkeinä, mutta muistuttaa, että **koulutustason nosto ei ole sama asia kuin osaamistason nosto.** Koulutustaso liittyy virallisiin tutkintoihin, kun taas osaamistaso kattaa myös työuran aikana kertyneen ja hankitun tosiasiallisen osaamisen. Koulutustasoja eri maiden välillä tarkasteltaessa on huomioitava esimerkiksi suomalaisen ammatillisen koulutukseen olevan kansainvälisesti tarkasteltuna korkeatasoista. Nk. PIAAC-tutkimuksen mukaan suomalaiset ammatillisen tutkinnon suorittaneet sijoittuvat esimerkiksi lukutaidossa ja numerotaidoissa lähelle tai ohi joidenkin maiden korkeakoulutettuja. Metsäteollisuus huomauttaa, että prosentuaaliset koulutustasotavoitteet eivät ole ensisijaisia, vaan tärkeämpää on tarkastella osaamista laajasti.

Metsäteollisuus ry korostaa, että niin selonteon TKI- kuin osaamispolitiikkaakin koskevien myönteisen mahdollisuuksien edellytyksenä on vahva luonnontieteiden ja tekniikan (LUMA, engl. STEM) alojen osaaminen. Metsäteollisuus pitääkin tärkeänä selonteon suositusta ”Koulutusjärjestelmän kyvystä tuottaa teknisen alan osaajia on huolehdittava” ja muistuttaa, että tässä yhteydessä termi ”tekniset alat” tulee nähdä laajasti, sisältäen myös luonnontieteiden ja mm. metsätieteiden osaamisen.

<u>Kansainvälinen toimintaympäristö ja huoltovarmuus</u>

Selonteossa on tehty varsin kattava strateginen toimintaympäristöanalyysi metsäteollisuudelle tärkeillä markkina-alueilla Euroopan Unionissa, Kiinassa ja

17.11.2025

Yhdysvalloissa, joiden osuus toimialan kokonaisviennistä vuonna 2024 kattoi n. 80 prosenttia. Myös rajanaapuriamme Venäjää on analysoitu. Ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan maasta tuotiin noin 10 prosenttia metsäteollisuuden vuotuisesta puunkäytöstä.

Jo nyt on nähtävillä, että geopoliittiset ja -taloudelliset muutokset kytkevät politiikan ja talouden entistä tiiviimmin yhteen. Globaali vastakkainasettelu ja suurvaltojen väliset jännitteet kytkeytyvät turvallisuuteen, talouteen, teknologiaan, huoltovarmuuteen, teollisuuteen, kansainväliseen kauppaan ja huoltovarmuuteen. **Biotalous ja metsäteollisuus olisi selonteossa tuotava esiin paremmin huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmista.** Eurooppalainen, ja myös suomalainen, metsäteollisuus käyttää valtaosin eurooppalaisia tuotantopanoksia sopien hyvien made in Europe-ajatteluun. Lisäksi biopohjaisesta raaka-aineesta voidaan valmistaa tuotteita, joiden normaaliaikojen arvoketju voi olla uhattuna erilaisissa kriiseissä. Puupohjaiset materiaalit soveltuvat monipuolisesti teknisiin käyttötarkoituksiin: esimerkkinä puukuitupohjaiset tekstiilit. Lisäksi puupohjaisista kemiallisista yhdisteistä on keskusteltu jopa ruudin kaltaisten tuotteiden kehittämisessä.

Metsäteollisuuden tuotteet tehdään, kulutetaan ja kierrätetään pääosin eurooppalaisten toimesta. Tämä luo työtä ja toimeentuloa etenkin harvaan asutuilla seuduilla, mikä on merkittävä asia myös turvallisuuden näkökulmasta. Parantamalla metsäteollisuuden toimintaolosuhteita Suomessa ja Euroopassa voidaan entisestään kasvattaa metsäteollisuuden arvonlisää kasvattaa uusien innovatiivisten tuotteiden, kuten puupohjaisten tekstiilien, innovatiivisten pakkausratkaisujen ja sahatavaran jatkojalosteiden myötä.

Yhdysvallat pyrkii vahvistamaan asemaansa strategisessa kilpailussa sekä lisäämään yhteistyötä liittolaisten ja kumppaneiden kanssa esimerkiksi turvallisuudessa ja puolustuksessa sekä teollisessa ja teknologissa yhteistyössä. Tämä avaa Suomelle mahdollisuuksia mutta tuo myös vaatimuksia. Toimialalla tämä näkyy vapaan kansainvälisen kaupan ja sääntelyn välisenä kilpailuna ja vastakkainasetteluna, mikä aiheuttaa epävarmuutta markkinoilla.

USA:n ja Kiinan välinen kilpailu on kärjistynyt ja johtanut erilaisiin protektionistisiin toimiin. Taloudellisia keinoja, kuten valtiontukia käytetään strategisten tavoitteiden saavuttamiseen.

EU:n menestys strategisessa kilpailussa on Suomelle keskeistä ja Suomen tulee osaltaan rakentaa unionille roolia kokonaisvaltaisena ja kyvykkäänä toimijana Yhdysvaltojen ja Kiinan rinnalla. Muutoksen ytimessä on strateginen kilpailu ja kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän murros. Kiristyvän strategisen kilpailun maailmassa etsitään vaihtoehtoja ja uusia kumppaneita. Suomen tarve, osana EU:ta, vaikuttaa

maailmankaupan sääntöihin sekä edistää suomalaisyritysten pääsyä uusille markkinoille on entistä suurempi. Paine monipuolistaa sekä raaka-aineiden että kauppakumppaneiden valikoimaa kasvaa myös Suomessa. Neuvoteltavina olevat vapaakauppasopimukset tarjoavat toteutuessaan mahdollisuuden uusiin markkina-avauksiin ja vahvistuviin kauppasuhteisiin. Samalla resilienssi kasvaa, kun riippuvuus yksittäisistä kumppaneista vähenee.

Selonteossa todetaan, että maailman suurimpien sisämarkkinoidensa kautta EU pystyy vaikuttamaan kansainvälisten normien ja standardien kehittymiseen. EU:n omaa asetusregiimiä - mm. metsäkatoasetus (EUDR) ja hiilirajamekanismi (CBAM) - on tosin viime aikoina haastettu muiden globaalien toimijoiden toimesta. Tämä nostaa esiin kysymyksen, takaako EU:n taloudellinen asema riittävän vaikutusvallan globaaleilla markkinoilla.

Eri skenaariossa käydään ansiokkaasti läpi eri geopolitiikan, kaupankäynnin ja ilmastonmuutoksen tuomia riskejä. Huomionarvoista kuitenkin on, että jo sinällään varsin pienet tapahtumat voivat häiritä voimakkaasti kansainvälisiä kuljetusketjuja ja taloutta. Esimerkkejä ovat esimerkiksi Islannin tulivuorenpurkauksen kaltaiset luonnonilmiöt, Ever Givenin onnettomuus sekä Huthien hyökkäykset kauppa-alusten kimppuun. Ongelmia voidaan välttää tuomalla tuotantoketjuja lähemmäs ja varautumalla reittien kahdentamiseen. Kansainväliset kuljetusketjut ovat toisaalta myös tapa hajauttaa riskiä alueellisista häiriöistä.

<u>Suomen tulevaisuusvalmiuden kehittäminen</u>

Selonteon luvussa 8 on koottu asioita, joihin skenaarioista riippumatta on kiinnitettävä erityistä huomiota Suomen tulevaisuusvalmiuden vahvistamiseksi. Metsäteollisuus ry kiinnittää huomiota tältäkin osin erityisesti kiertotalouteen ja siihen, miten suomalainen biotalous nähdään osana sitä.

Taloudellisten aiheiden alla kohdassa 18 on tunnistettu, että *"Yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi on lisättävä ja uudistettava kiertotalouteen ja materiaalien käyttöön liittyvää lainsäädäntöä ja rahoitusinstrumentteja"* sekä *"Suomen on pystyttävä vaikuttamaan myös EU-tason säädöksiin"* - Nämä ovatkin erittäin tervetulleita ajatuksia, sillä usein juuri lainsäädäntö estää kiertotalousratkaisujen kehittämisen yhdessä rahoitusvajeen kanssa. Sen sijaan samassa luvussa ympäristöaiheiden alla on mainittu jälleen luonnonvarojen kulutuksen saaminen kestävälle tasolle, ilman että eritellään uusiutuvia ja uusiutumattomia luonnonvaroja toisistaan. Samassa kappaleessa mainitaan, että *"Kestävää biotaloutta on edistettävä. Luonnonvarojen arvonlisää on nostettava ja niitä on käytettävä säästeliäästi hyödyntämällä myös sivuvirrat."* Asia onkin tärkeä, mutta käytännössä jo arkipäivää ainakin metsäteollisuudessa, missä puuraaka-aine

hyödynnetään 100-prosenttisesti eri tuotteisiin. Myös tuotannon sivuvirrat hyödynnetään lähes 100-prosenttisesti jo nyt.

Näiden seikkojen valossa Metsäteollisuus ry haluaa korostaa, että kohdassa 22 todetaan, että ilmastonmuutosta on hillittävä ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen on panostettava. Lisäksi mainitaan, että ilmastonmuutosta on hillittävä sekä vähentämällä päästöjä että lisäämällä nieluja. Tässä yhteydessä on tärkeää ymmärtää, että pitkällä aikavälillä ilmastonmuutos lisää metsätuhoja etenkin ikääntyvissä metsissä (mm. hyönteis- ja sienituhot, myrskytuhot, kuivuus, metsäpalot), kuten on jo havaittu Euroopassa ja muilla mantereilla. Vanhat puut eivät sopeudu ilmastonmuutokseen vaan ovat päinvastoin kaikkein altteimpia erilaisille tuhoille. Metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen voidaan parantaa aktiivisella metsänhoidolla, joka tukee puiden hyvää kasvua ja elinvoimaisuutta. Metsien kasvua vahvistavat toimet ovat omiaan vahvistamaan myös hiilinieluja. Ilmastonmuutoksen hillinnän osalta varmin keino on vähentää fossiilisia päästöjä.

Metsäteollisuus ry haluaa nostaa esille, että ilmastopolitiikassa päästökaupan on torjuttava hiilivuotoa sekä nielupolitiikan ja nielupolitiikan tulisi kannustaa aktiiviseen metsänhoitoon ja turvata raaka-aineen saatavuutta jalostukseen. Energiapolitiikassa biomassan kestävyysvaatimukset on pidettävä ennallaan toimintaympäristön rauhoittamiseksi, pidättäydyttävä bioenergian verottamisesta sekä poistettava jäsenvaltioita koskeva energiankäytön yläraja fossiilivapaan energian osalta. Teollisuuspolitiikassa sähköistämistä on edistettävä EU-tasolla tasapuolisesti sekä parannettava uusiutuvien materiaalien asemaa mm. julkisilla hankinnoilla, luomalla edelläkävijämarkkinoita sekä edistettävä biogeenisen hiilidioksidin talteenottoa riittävillä taloudellisilla kannustimilla.

Metsäteollisuus ry korostaa, että tulevaisuususkon vahvistaminen edellyttää julkisen ja yksityisen sektorin tiivistä yhteistoimintaa. Valtion rooli on luoda ennakoitava ja kilpailukykyinen toimintaympäristö, mutta varsinainen kasvu ja innovaatiot syntyvät yrityksissä. Metsäteollisuuden kaltaiset toimialat, jotka perustuvat kotimaisiin uusiutuviin raaka-aineisiin ja laajoihin arvoketjuihin, voivat toimia esimerkkeinä siitä, miten yksityinen sektori voi kantaa vastuuta hyvinvoinnin tulevaisuudesta. Julkisen ja yksityisen puolen yhteistyö on välttämätöntä, jotta investointien edellytykset, logistiikka, osaaminen ja tutkimusresurssit saadaan kohdennettua vaikuttavasti. Metsäteollisuus ry näkee, että tällainen yhteistyö ei ole vain taloudellinen kysymys, vaan myös osa kansallista varautumista ja huoltovarmuutta.

Metsäteollisuus ry muistuttaa kuitenkin, että politiikkatoimien toteuttamista on aina tarkasteltava kansainvälisessä kontekstissa. Suomi ei ole irrallinen saareke, vaan vaikkapa verrokki- tai kilpailijamaissamme tehdyt ratkaisut on huomioitava kotimaisia päätöksiä tehtäessä. Metsäteollisuus ry näkee tärkeänä, että luvussa 8 mainittujen seikkojen lisäksi

17.11.2025

kotimainen infrastruktuuri ja maantieteellisen asemamme erityispiirteet tulevat huomioiduksi skenaarioista riippumatta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tiestön, myös vähäliikenteisen tiestön, kunnosta huolehtimista ja sujuvan laivaliikenteen merkityksen huomioimista kansainväliselle vaihdolle. Samoin Suomen itärajan ja koko itäisen Suomen merkitys on tärkeä skenaariosta riippumatta.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja